

МЕТОДОЛОГІЧНИЙ КОНСТРУКТ МОДЕЛІ РЕГУЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА У КОНТЕКСТІ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

METHODOLOGICAL CONSTRUCT OF THE MODEL OF REGULATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF AGRICULTURE IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION

У статті запропоновано науково-методичні положення щодо формування моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства у контексті діджиталізації на засадах загальної концепції розвитку соціо-еколого-економічних систем з урахуванням передумов, принципів, єдиної системи забезпечення реалізації цілей моделі, що включає в себе концепцію сталого розвитку, інноваційно-інвестиційні стратегії, інноваційну політику, механізми регулювання діяльності сільського господарства. Встановлено, що формування ефективної моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства у контексті діджиталізації на засадах адаптивності та здатності забезпечувати синергетичний ефект можливе за умови забезпечення балансу в компонентах різних потенціалів з орієнтацією на природний потенціал.

Ключові слова: сільське господарство, регулювання, сталий розвиток, модель, конкурентоспроможність, інновації.

В статье предложен научно-методические положения по формированию модели регулирования устойчивого развития сельского хозяйства в контексте диджитализации на основе общей концепции развития соціо-еколого-економических систем с учетом предпосылок, принципов, единой системы обеспечения реализации целей модели, включающей в себя концепцию устойчивого развития, инновационно-инвестиционные стратегии, инновацион-

ную политику, механизмы регулирования деятельности сельского хозяйства. Установлено, что формирование эффективной модели регулирования устойчивого развития сельского хозяйства в контексте диджитализации на основе адаптивности и способности обеспечивать синергетический эффект возможно при условии обеспечения баланса в компонентах различных потенциалов с ориентацией на природный потенциал.

Ключевые слова: сельское хозяйство, регулирование, устойчивое развитие, модель, конкурентоспособность, инновации.

The article proposes scientific and methodological provisions for the formation of a model for regulating sustainable agricultural development in the context of digitalization on the basis of the general concept of socio-ecological and economic systems, taking into account the prerequisites, principles, a single system to ensure the goals of the model. innovation and investment strategies, innovation policy, mechanisms for regulating agricultural activities. It is established that the formation of an effective model of regulation of sustainable agricultural development in the context of digitalization on the basis of adaptability and the ability to provide a synergistic effect is possible provided a balance in the components of different potentials with a focus on natural potential.

Key words: agriculture, regulation, sustainable development, model, competitiveness, innovations.

УДК 338.43:330.34

Пінчук А.О.

к.е.н., доцент

Чернігівський національний
технологічний університет

Постановка проблеми. Сучасні тенденції діджиталізації національної економіки не обмежуються відповідними техніко-технологічними процесами, а полягають в їх надзвичайно складному симбіозі, що вимагає узгодження перманентних суспільних вимог та потреб шляхом ефективної переорієнтації механізмів регулювання діяльності суб'єктів господарювання на сталий розвиток. Сільському господарству у контексті діджиталізації як складній відкритій системі властиві загальні закономірності розвитку, які перебувають під впливом екзогенних (глобалізаційні та модернізаційні процеси) та ендогенних (матеріальні блага, кадрові ресурси, товарні відносини тощо) флуктуаційних параметрів. Негативні тенденції у функціонуванні сільського господарства України обумовлені сукупністю об'єктивно-суб'єктивних факторів, а саме: втрата державою лідерських позицій на міжнародних аграрних ринках, низький рівень економічної свободи й результативності інноваційної діяльності, неефективність реформ в сільському

господарстві та ін. Зважаючи на вищесказане, аграрну спеціалізацію України та умови діджиталізації постає актуальна проблема нейтралізації загроз деградації сільського господарства та використання потенційних можливостей забезпечення його сталого розвитку, вирішення якої передбачає формування резонансної представленим умовам моделі регулювання сталого розвитку шляхом зміни парадигми мислення в суспільстві та позиціонування сільського господарства як засобу стійкого зростання національної економіки.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вагомий внесок у розробку науково-методологічних положень та практичних аспектів щодо регулювання сталого розвитку сільського господарства зробили такі вчені: В. Борщевський, І. Гриник, В. Дергачов, В. Зянько, П. Лайко, Н. Тарнавська, Л. Щуревич, А. Череп та інші. В методологічному аспекті ми поділяємо позицію В.В.Зянько [1, с. 176] щодо нетотожності понять «інноваційна модель розвитку» і «модель сталого розвитку». При цьому

модель сталого розвитку відповідної системи пропонуємо розглядати як структуру, схему роботи і принципи побудови системи, стратегічні і тактичні цілі її розвитку, оцінку ресурсів, які така система має в своєму розпорядженні, механізми залучення переробки наявних ресурсів, регулювання функціонуванням блоків та елементів системи [2, с. 103].

В.А. Дергачов визначає модель сталого розвитку як модель економічного розвитку, основу на високих технологіях, що сприяють створенню конкурентоспроможної продукції на зовнішньому ринку [3, с. 116]. Незважаючи на односторонність даного положення щодо створення конкурентних переваг лише на зовнішньому ринку, є незаперечним породження моделі регулювання сталого розвитку.

Постановка завдання. З огляду на вище викладене, метою статті є дослідження науково-прикладних засад формування моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства у контексті діджиталізації.

Виклад основного матеріалу. Загальна модель регулювання сталого розвитку сільського господарства та його соціо-еколого-економічних складових систем не є ізольованою а включається до національної моделі сталого розвитку економіки. Основними інститутами в інформаційному суспільстві є інтегровані структури, в яких поєднуються виробництво нового знання та його комерціалізація. В цілому, модель регулювання сталого розвитку характеризується складною структурою, головними елементами якої є: генерування наукових знань; рівень освіти та підвищення кваліфікації; комерціалізація наукових досліджень та інновацій; трансфер технологій та інновацій; захист інтелектуальної власності; інструменти регулювання.

Встановлено, що модель регулювання сталого розвитку сільського господарства буде ефективною, якщо будуть дотримуватись такі умови: готовність суспільства та його інституцій здійснювати діяльність на принципах сталого розвитку; належний інвестиційно-інноваційний клімат для забезпечення сталого розвитку сільського господарства на макро-, мезо й мікрорівнях; сформованість системи регулювання та забезпечення реалізації моделі сталого розвитку сільського господарства, яка передбачає розробку концепції сталого розвитку, державну інноваційну політику, стратегії сталого розвитку, механізми регулювання інноваційною діяльністю, орієнтованих на задоволення та єдність соціо-еколого-економічних інтересів.

Діджиталізація соціо-еколого-економічних процесів вимагає становлення нових методологічних підходів до формування моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства. На думку автора, розробка загальної моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства та вибір необхідних стратегій повинні ґрунтуватись на

використанні позитивного міжнародного досвіду та враховувати природні особливості регіонів України та загальний соціально-економічний й екологічний стан країни, у свою чергу враховуючи потреби споживачів та дотримуючись вимог національної безпеки (рис. 1).

В процесі вибору моделі сталого розвитку сільського господарства виникає потреба у розробці механізмів регулювання відповідно до вимог та критеріїв оцінки сучасних глобальних систем. У свою чергу, зауважимо, що в умовах глобалізації значно посилюється тиск на всіх учасників глобального процесу, тому більш динамічними й гнучкими є саме конкурентні переваги, які повинні володіти системно-комплексними особливостями з активною цільовою спрямованістю до забезпечення стійкого сталого розвитку. Саме реалізація такої вимоги можлива у контексті реалізації моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства та безпосередньо суб'єктів господарювання.

Модель регулювання сталого розвитку сільського господарства у контексті діджиталізації, повинен ґрунтуватись на інтегрованій системі, яка враховуватиме різні види інновацій: продуктові, управлінські, процесні, організаційно-інформаційні, техніко-технологічні та біологічні. Види інновацій в аграрному секторі зумовлюються особливостями його функціонування та результатами діяльності.

До особливостей сільського господарства відносимо: використання в аграрному виробництві природних ресурсів, що передбачає необхідність забезпечення екологічної безпеки й раціонального використання природного потенціалу; диференційованість інноваційного процесу враховуючи соціально-економічні, організаційно-управлінські, техніко-технологічні тощо системи, які об'єднуються з метою створення інновацій; сільськогосподарська продукція є важливим елементом забезпечення життєдіяльності людини, що суттєво впливає на її здоров'я, а тому, інновації в аграрному секторі повинні забезпечувати пріоритетність щодо підвищення якості аграрної продукції, її безпеки та забезпечення екологічних вимог.

Загальна результативність моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства у контексті діджиталізації перш за все визначається рівнем збалансованості всіх її складових як можливостей суб'єктів господарювання. Лише системна збалансованість моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства сприяє врахуванню принципів адаптивності та здатності забезпечувати синергетичний ефект від її реалізації. Природний потенціал є базовим, який впливає на формування інших видів потенціалів з метою забезпечення максимально кориснішого використання відповідних потенційних можливостей породи, сортів рослин тощо.

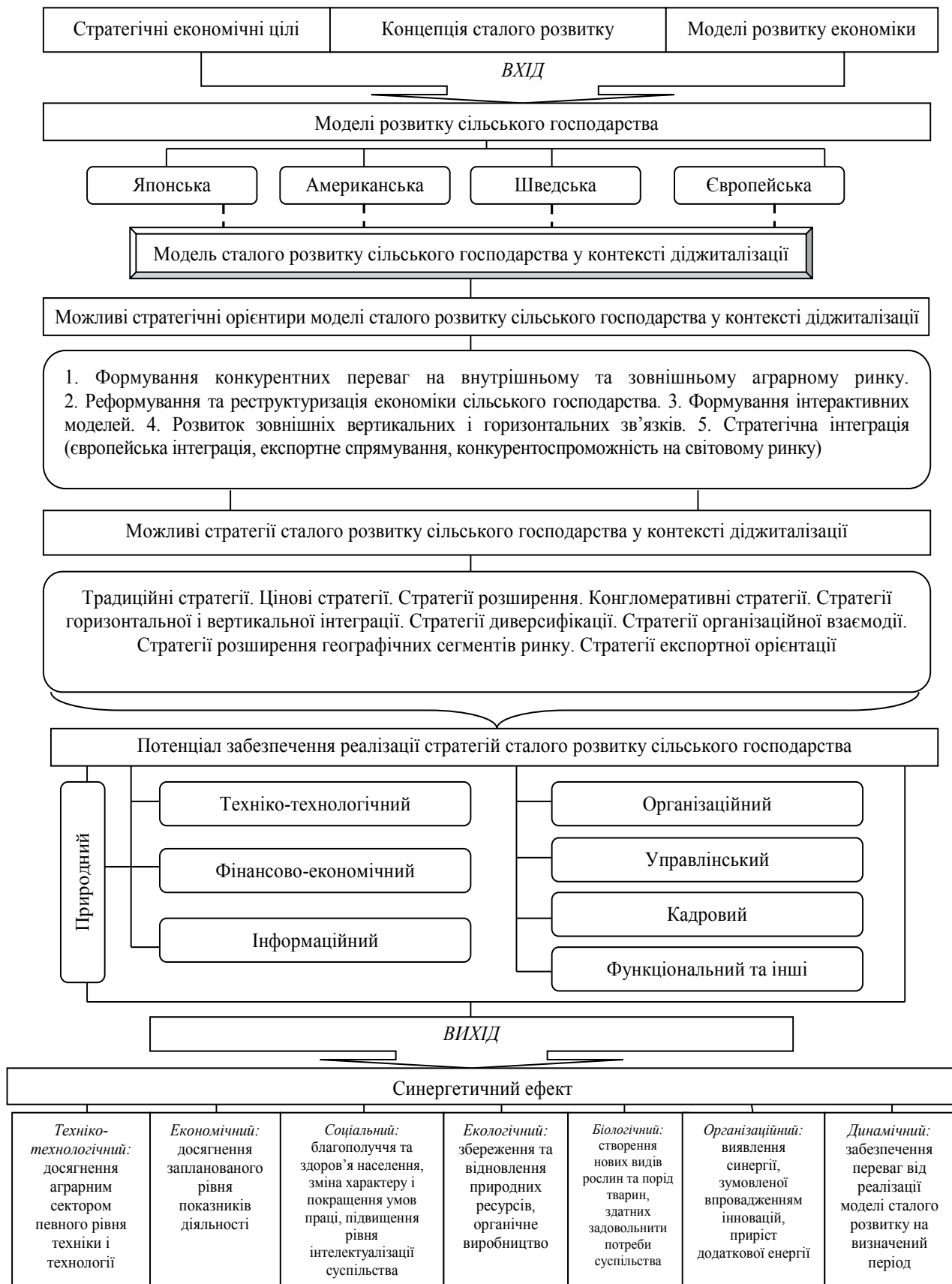

Рис. 1. Схема формування моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства у контексті діджиталізації

Так як ринкова економіка змінює визначені критерії оцінки синергетичного ефекту від результатів інноваційної діяльності в аграрному секторі, нами пропонується проводити таку оцінку через організаційно-управлінську взаємодію результатів інноваційної діяльності з результатами просування аграрної продукції до споживачів шляхом використання логістичного ланцюга. Адже такий підхід розширює зміст та можливості моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства, розглядаючи її у взаємодії з елементами кругообігу капіталу, враховуючи цільові орієнтири діяльності суб'єктів аграрного виробництва та дозволяє проводити оцінку синергетичного ефекту на основі критеріїв корисності та конкурентоспроможності інновацій.

На результативність та якість моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства у контексті діджиталізації впливає сукупність факторів, а саме: вид стратегії та її обґрунтованості; часовий лаг реалізації стратегій; циклічність в межах життєвого циклу інноваційного процесу; рівень охоплення інноваційними процесами елементів системи регулювання; рівня і тісноти системності й омплексності моделі сталого розвитку; рівня розвитку й тісноти зв'язків інтеграційних процесів в аграрному секторі; прогнозування світових трансформаційних змін; упереджувальні структурно-якісні зміни наявного інноваційного потенціалу в аграрному секторі; якість регулювання соціально-трудовами, фінансово-економічними, інституційними відносинами й відносинами у сфері інноваційної діяльності сільського господарства; рівень інноваційної активності суб'єктів сільського господарства та дієвості механізмів її активізації; рівень розвитку інноваційної інфраструктури на макро-, мезо та мікрорівнях.

На зміст, структуру та результативність діяльності особливо мають вплив інтеграційні процеси в сільському господарстві, які з кожним роком набувають особливої актуальності. Із зростанням кількості інтегрованих агропромислових структур підвищується рівень конкурентоспроможності суб'єктів господарювання сільського господарства. А конкурентоздатність агропромислової сировини як правило реалізується через конкурентоспроможність кінцевого продукту, що сприяє збалансуванню попиту і пропозиції на нього.

Інтегровані агропромислової структури при правильній їх організації та ефективній системі державного регулювання спроможні:

1) своєчасно переорієнтувати капітал на нейтралізацію існуючих проблем, загроз, забезпечивши стійкий розвиток усіх складових відповідного інтеграційного процесу в аграрному секторі України;

2) збалансування соціально-економічних інтересів;

3) ефективно здійснювати регулювання формуванням та використанням існуючим потенціалом суб'єктів сільського господарства;

4) своєчасно та якісно забезпечувати функціонування системи конкурентних переваг як базису для підтримки конкурентоспроможності діяльності й сталого розвитку.

Отже, в умовах поглиблення глобалізації цих процесів від суб'єктів сільського господарства вимагається переорієнтація їх основної діяльності у відповідність до принципів безперервного сталого розвитку. У свою чергу основним джерелом становлення їх конкурентних переваг й забезпечення продовольчої безпеки країни є зростання продуктивності як у рослинництві і тваринництві, так й у сферах підвищення якості продукції, збереження природних ресурсів, захисті навколишнього середовища тощо. Щодо реалізації представлених положень сільське господарство у контексті діджиталізації має ряд національних так і притаманних для всіх країн, що розвиваються особливостей.

До факторів, які впливають на інноваційну діяльність в сільському господарстві України належать [4, с. 17]: 1) рівень сформованості ринку інноваційної продукції необхідними інститутами та інституціями; 2) низька платоспроможність сільськогосподарських товаровиробників, що обмежує можливості для придбання інновацій; 3) недосконалість механізму фінансування трансферу технологій, розробок та їх комерціалізації; 4) неналежний інвестиційний клімат, що призводить до зменшення пропозицій інноваційної продукції; 5) низький рівень державної підтримки сільського господарства до інноваційного оновлення; 6) недосконалість інфраструктури ринку інноваційної аграрної продукції.

Отже, виходячи з вищепредставлених особливостей, впровадження інновацій в сільське господарство повинне перш за все орієнтуватися на використання конкурентних переваг щодо забезпечення реалізації інноваційних проєктів. Для сільського господарства України зробити інвестиції більш привабливими та ефективними можливо шляхом розробки і запуску системи державних механізмів, які повинні ґрунтуватись на пріоритетності результатів наукових досліджень, організаційно-інституційних змін, орієнтованих на підвищення оперативності й результативності науково-дослідних робіт, а також створення умов для забезпечення комерціалізації їх результатів.

Для забезпечення реалізації довгострокових програм розвитку сільського господарства у контексті діджиталізації доцільним є впровадження саме інституційно-управлінських інновацій, важливе місце серед яких в сучасному суспільстві займають інформаційно-комунікаційні послуги та моделі комерціалізації інновацій. Зважаючи на нові потреби в комерціалізації результатів наукових досліджень,

які орієнтуються на попит у інноваціях, виникає нагальна необхідність у переорієнтації існуючої моделі регулювання із централізованої на децентралізовану. Як результат досліджень світового досвіду було встановлено перспективність пропозицій до ширшого залучення аграрних товаровиробників у децентралізоване державне регулювання. Позитивним, з точки зору вивчення досвіду, є використання нових підходів у підтримці процесу комерціалізації наукових досліджень на основі державного фінансування, але із залученням місцевого рівня регулювання, сільського господарства, науково-освітніх організацій й громадськості.

До методів стимулювання сталого розвитку сільського господарства вітчизняні науковці найчастіше відносять підтримку малого підприємництва [5–6]. У свою чергу, підтримують необхідність створення й державну підтримку різних форм кооперації й інтеграції науково-освітніх, виробничих, фінансових й громадських організацій та структур, починаючи з дослідницьких центрів, агропарків, інноваційних інкубаторів. Однак проблема реалізації таких теоретико-концептуальних надбань зазвичай полягає у недовірі аграрних виробників до державних й місцевих органів влади, їх неობізнаності, а й часто у відсутності політичної підтримки сільського господарства.

Пріоритетними завданнями й особливостями реалізації моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства в контексті діджиталізації є: 1) необхідність проведення науково-дослідних робіт, що сприятиме використанню можливостей для прогресуючого розвитку генетичних досліджень, поєднуючи ефективну систему регулювання та технологій, які доповнюють відповідні досягнення генетики; 2) скороченням часу на фінансування наукових досліджень, адаптуючи позитивний досвід розвинутих країн; 3) формуванням організаційно-інституційної структури, орієнтованої на спрощення процесу формування та реалізації інновацій сільського господарства у контексті діджиталізації. Отже, сільське господарство має особливості щодо впровадження моделі регулювання сталого розвитку, адже його системоутворюючими чинниками є біологічні активи й цільова спрямованість у контексті забезпечення продовольчої безпеки держави. Такі особливості визначають методологічний базис дослідження й оцінки результатів сталого розвитку сільського господарства у контексті діджиталізації.

Особливістю моделі регулювання сталого розвитку є її виражений синергетичний характер, в результаті чого ефективність інновацій постійно зростає. Крім того, мультиплікативний ефект від комерціалізації інновацій є інтегральним, оскільки економічний ефект у виробництві супроводжується позитивними зрушеннями в розвитку освіти, культури і всієї соціально-економічної системи.

Саме завдяки таким зрушенням модель регулювання сталого розвитку і науково-технічний прогрес стають головними факторами, які сприяють найбільш раціональному використанню трудових, матеріальних і фінансових ресурсів, найбільш ефективному застосуванню соціально-економічних та інших механізмів регулювання [6, с.179].

Підтримуючи позицію вчених [1–6], що, ефективність функціонування та розвитку будь-якої соціо-еколого-економічної системи багато в чому залежить саме від вибору дієвої її моделі. У свою чергу, оцінка ефективності як системи, так і її моделі повинна мати об'єктивний, комплексний, а по можливості, і кількісний характер. Тому першочерговим є ідентифікація об'єктивних і однозначних критеріїв для оцінки ефективності, які б давали можливість проводити порівняння моделей, різних за своїми принципами, завданнями, ресурсами та механізмами регулювання.

Особливим видом ефекту від реалізації моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства у контексті діджиталізації нами виділено одержані в результаті її реалізації конкурентні переваги та підвищення конкурентоспроможності на міжнародному ринку. Природа конкуренції під впливом сукупності факторів останнім часом суттєво змінюється [7, с. 86–104]. Згідно із положеннями М. Портера, конкуренція має чотири стадії розвитку: стадія факторів виробництва, стадія інвестицій, стадія нововведень, стадія багатства [8], кожна з яких характеризується особливими цілями і механізмами державного регулювання інноваційними процесами.

Проведені науковцями дослідження сучасних теорій та емпіричних досліджень у сфері конкурентних відносин дозволило ідентифікувати ознаки зміни самої природи конкуренції, серед яких саме зростання попиту на інновації та активізація їх повторного використання, що призводить до підвищення рівня конкурентної поведінки учасників ринку [9–11].

Враховуючи, що на сучасному етапі конкуренція за відповідні ресурси поступилася конкуренції за споживача, зазначимо, що інновація є основою конкуренції і умовою конкурентоспроможності сільського господарства. Встановивши взаємозв'язки між конкурентоздатністю, конкурентоспроможністю, конкурентостійкістю сільського господарства та його сталого розвитку, вважаємо обґрунтованим оцінювати через зазначені категорії ефективність використання потенціалу сталого розвитку сільського господарства.

Зауважимо що потенціал сталого розвитку сільського господарства є змінним і залежить від сукупності факторів, зокрема: динаміки соціально-економічного розвитку сільського господарства та окремих суб'єктів господарювання; темпів змін в глобальному просторі; рівня цивілізованості висо-

корозвинутих країн; темпів розвитку людського капіталу; залежності України в цілому та сільського господарства, зокрема від вимог діджиталізації; рівня насиченості та розвитку вітчизняного агропродовольчого ринку; обраних внутрішніх і зовнішніх стратегій; пріоритетів в експортному спрямуванні сільського господарства тощо. Також, оцінку результативності використання потенціалу сталого розвитку сільського господарства через рівень його конкурентоспроможності та конкурентостійкості доцільно проводити з позиції системної цілісності з орієнтацією на кінцеву продукцію, реалізацію стратегії або завдань.

Висновки з проведеного дослідження. Значний вплив на суспільний розвиток має модель регулювання сталого розвитку сільського господарства, яка є більш складною структурою, адже відбувається залучення до функціональних й виробничих процесів природних ресурсів. Встановлено, що така складність передбачає дотримання сукупності вимог для результативної реалізації моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства у контексті діджиталізації, а саме: 1) готовність суспільства до сталого розвитку в епоху цифровізації; 2) належний інноваційно-інвестиційний клімат на всіх рівнях регулювання; 3) сформована система державного регулювання; 4) узгодженість концепцій розвитку економіки, суспільства, інститутів, соціально-трудових, владних, земельних та інших відносин. Враховуючи цільові орієнтири сталого розвитку сільського господарства у контексті діджиталізації з метою покращення якості та умов життя, було встановлено, що результативність моделі регулювання сталого розвитку сільського господарства визначається через сукупність взаємопов'язаних ефектів (техніко-технологічного, інформаційного, соціально-економічного, екологічного, організаційного, біологічного, динамічного), яка має визначену чітку структуру залежно від завдань та цілей сільського господарства.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Зянько В.В. Інноваційне підприємництво: сутність, механізми і форми розвитку: монографія / В.В. Зянько. Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2008. 397 с.
2. Щуревич Л.М. Інноваційні перспективи в розвитку сільського господарства у контексті діджиталізації. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 10. С. 101–105.
3. Дергачев В.А. Новые формы международной экономической регионализации. Економічні інновації. 2014. Вип. 57. С. 111–126.
4. Гриник І.В. Проблеми і перспективи наукового забезпечення трансферу інновацій в АПК. Методичні підходи створення інновацій та трансферу об'єктів інтелектуальної власності в агровиробництво / під ред. В.П. Ситника, В.В. Кириченка. Х., 2008. С. 16–20.

5. Лайко П.А. Удосконалення інноваційної діяльності в АПК – вимоги часу. Економіка АПК. 2007. № 12. С. 85–91.

6. Shestakovska T., Durglishvili N., Kushnir S. Competitiveness of the agrarian business in the context of maintenance of leadership positions on the market. In: Strielkowski, W. (ed.). Proceedings of the 2nd International Conference on Social, Economic and Academic Leadership (ICSEAL 2018), Advances in Social Science, Education and Humanities Research, 2018. ol. 217, pp. 177–184. doi:10.2991/icseal-18.2018.26

7. Прахалад К.К. Майбутнє конкуренції. Творення унікальної цінності спільно з клієнтами. К.: Вид-во Олексія Капусти (підрозділ «Агенція «Старт»), 2005. 258 с.

8. Портер М. Международная конкуренция / М. Портер. М.: Междунар. отношения, 1993. 896 с.

9. Тарнавська Н. Новітні прояви конкуренції в суспільстві, яке базується на знаннях. Економіка України. 2008. № 2. С. 4–16.

10. Потенціал розвитку і перспективи відродження сільських територій в умовах сучасних реформ: науково-аналітична доповідь / під ред. В. Борщевського. Львів, 2017. 43 с.

11. Череп А.В. Регулювання інноваційними процесами на підприємстві: сучасні підходи та перспективи. Формування ринкових відносин у контексті діджиталізації: збірник наукових праць. 2014. № 4. С. 43–46.

REFERENCES:

1. Zianko V.V. (2008). Innovatsiine pidpriemnytstvo: sutnist, mekhanizmy i formy rozvytku [Innovative entrepreneurship: the essence, mechanisms and forms of development]. Vinnytsia: UNIVERSUM-Vinnytsia, 397 p. (in Ukrainian)
2. Shchurkevych L.M. (2018). Innovatsiini perspektyvy v rozvytku ahrarnoho sektoru v Ukraini [Innovative perspectives in the development of the agrarian sector in Ukraine] Investytsii: praktyka ta dosvid [Investments: practice and experience], 10, p. 101–105. (in Ukrainian)
3. Derhachev V.A. (2014). Novye formy mezhdunarodnoj jekonomicheskoy regionalizacii. [New forms of international economic regionalization] Ekonomichni innovatsii [Economic innovation], 57, p. 111–126 (in Ukrainian)
4. Hrynyk I.V. (2008). Problemy i perspektyvy naukovoho zabezpechennia transferu innovatsii v APK. [Problems and prospects of scientific support for the transfer of innovations in the agroindustrial complex] Metodychni pidkhody stvorennia innovatsii ta transferu ob'ektiv intelektualnoi vlasnosti u ahrovyrobnytstvo, p. 16–20. (in Ukrainian)
5. Laiko P.A. (2007). Udoskonalennia innovatsiinoi diialnosti v APK – vymohy chasu. [Improvement of innovative activity in agroindustrial complex] Ekonomika APK [Economy of agroindustrial complex], 12, p. 85–91. (in Ukrainian)
6. Shestakovska T., Durglishvili N., Kushnir S. (2018). Competitiveness of the agrarian business in the context of maintenance of leadership positions on the market. In: Strielkowski, W. (ed.). Proceedings of the 2nd International Conference on Social, Economic and Academic Leadership (ICSEAL 2018), Advances in Social Science, Education and Humanities Research, 217, p. 177–184. (in Switzerland)

7. Prakhala K.K. (2005). Maibutnie konkurentsii. Tvorennia unikalnoi tsinnosti spilno z klientamy [Future of competition. Creating a unique value with customers], K.: Vyd-vo Oleksiia Kapusty (pidrozdil «Ahentsiia «Start»»), 258 p. (in Ukrainian)

8. Porter M. (1993). Mezhdunarodnaja konkurencija. [International Competition]. M.: Mezhdunar. odnoshe-nyia, 896 p. (in Russian)

9. Tarnavska N. (2008). Novitni proiavy konkurent-sii v suspilstvi, yake bazuietsia na znanniakh [The latest manifestations of competition in a knowledge-based society] *Ekonomika Ukrainy [Ukraine economy]*, 2, p. 4–16. (in Ukrainian)

10. Potentsial rozvytku i perspektyvy vidrodzhennia silskykh terytorii v umovakh suchasnykh reform: naukovo-analitychna dopovid [Development potential and prospects for the revival of rural areas in the context of modern reforms: scientific and analytical report] pid red. V. Borshchevskoho. Lviv, 2017. 43 p. (in Ukrainian)

11. Cherep A.V. (2014). Upravlinnia innovatsiinymy protsesamy na pidpriemstvi: suchasni pidkhody ta perspektyvy [Management of innovative processes at the enterprise: modern approaches and perspectives]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini: zbirnyk naukovykh prats [Formation of market relations in Ukraine: a collection of scientific works]*, 4, p. 43–46. (in Ukrainian)

Pinchuk A.O.

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Chernihiv National University of Technology

METHODOLOGICAL CONSTRUCT OF THE MODEL OF REGULATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF AGRICULTURE IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION

The purpose of the article. In modern conditions, the agrarian sector is considered as the basis of economic growth, social stability in society and equal integration into the European economic community. Innovative development of the agrarian sector in Ukraine is under the influence of a number of chronic problems, including instability of solvent demand, increased competition, limited access to financing sources, and increasing financial and commercial risks. Only if there are effective instruments of the state policy of organizational and economic support for solving these problems and overcoming the consequences of their impact can ensure the economic growth of the agricultural sector in Ukraine.

Methodology. In the course of the research general scientific and special methods of research were used, in particular: theoretical generalization, comparison and morphological analysis – in the process of formation of the conceptual-categorical apparatus of the research; system analysis – identification of opportunities and justification of the state policy on innovative development of the agrarian sector taking into account the theoretical and methodological aspects of its organizational and economic provision in Ukraine.

Results. Organizational and economic determinants of the state policy of providing innovative development of the agrarian sector in Ukraine are proposed. The integrated mechanism of implementation of the state policy of organizational and economic provision of innovation development of the agrarian sector, which functions through a set of special mechanisms that cover and regulate all processes taking place in the agrarian sector and the relevant determinants, is substantiated. In its turn, the state policy of organizational and economic provision of innovative development of the agrarian sector is an element of a more complex order formed on the basis of modern achievements of scientific and technological progress, cultural and spiritual traditions, etc.

Practical implications. The priority directions of improvement of the state policy of innovative development of the agrarian sector, which are formed by society, the state, subjects of market interactions, and will promote the modernization and guaranteeing its organizational and economic provision, are proposed. The integrated mechanism of implementation of the state policy of organizational and economic provision of innovation development of the agrarian sector, which functions through a set of special mechanisms that cover and regulate all processes taking place in the agrarian sector and the relevant determinants, is substantiated.

Value/originality. The conceptual basis of the state policy of innovative development of the agrarian sector is formed based on the institutional and structural approach and provides organizational and economic support and defines the principles, methods, levers, directions of the state policy that need to be used in the process of development of the mechanism of management of innovative development of the agrarian sector. This will harmonize the interests of the state, the population, the agrarian sector and effectively achieve the goals of the state agricultural policy in the direction of improving the indicators of innovative development of the agrarian sector.